

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

**РЕЗЮМЕ НА ОТЧЕТ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ
БЮДЖЕТ
НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ
ЗА 2021 г.**

Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура

Министерството на околната среда и водите е структурирано в ЦА, ИАОС, 15 РИОСВ, 4 БД и 3 ДНП.

През периода 01.01.2021 г. - 31.12.2021 г. има промени в организационната структура на МОСВ. С Постановление № 60 от 22 февруари 2021 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, обн. в ДВ бр. 17 от 26.02.2021 г., организацията, редът на дейност, функциите и числеността на персонала са определени с Устройствения правилник на МОСВ в сила от 01.03.2021 г.

Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

През периода няма настъпили промени на показателите по бюджета.

Политиките, осъществявани от административната система на МОСВ са:

- ✚ Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда
- ✚ Политика в областта на националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

Функциите на министерството и звената, свързани с изпълнението на горепосочените политики и приоритети, са представени в програмния бюджет на министерството в рамките на осем програми, като за всяка от тях са дефинирани съответните цели и са идентифицирани ползите/ефекта за обществото от тяхното изпълнение:

- Бюджетна програма 1900.01.01 „Оценка, управление и опазване на водите на република България“
- Бюджетна програма 1900.01.02 „Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите“
- Бюджетна програма 1900.01.03 „Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух“
- Бюджетна програма 1900.01.04 „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“
- Бюджетна програма 1900.01.05 „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите на контрол“
- Бюджетна програма 1900.01.06 „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“
- Бюджетна програма 1900.01.07 „Управление на дейностите по изменение на климата“
- Бюджетна програма 1900.02.01 „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост“

Показателите за изпълнение по бюджетните програми са изпълнени във висока степен.

Преглед на изпълнението на политиките

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Стратегическата цел в изпълнение на политиката е опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия.

В рамките на дейностите по прилагане на политиката по управление на водите се осъществява оперативното управление на водите на национално ниво и координацията при оперативното управление на водите на басейново ниво, както и международно сътрудничество във връзка с прилагане на европейското законодателство и националната

политика по управление на водите. Извършените дейности през отчетния период са в изпълнение на разработените Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 -2021 г. и Национални програми за прилагането им, в изпълнение на изискванията на Рамковата Директива за водите 2000/60/ЕС (РДВ), разработените Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016-2021, в изпълнение на Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения (ДН) и разработената Морска стратегия на Република България (МС), в изпълнение на Рамкова директива за морска стратегия (РДМС), приети с Решения на Министерски съвет на Република България и в съответствие със заложените мерки в изготвените Програми от мерки (ПоМ) към ПУРБ, ПУРН, МС и прилагане на националната политика за управление на водите.

Провежда се целенасочена политика по подобряване управлението на отпадъците и опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите. Цели се увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и повишаване значението на дейностите по рециклиране и оползотворяване на отпадъците, насочвайки усилията за създаване на „рециклиращо общество” и подход, отчитащ целия „жизнен цикъл на продуктите и материалите”. През отчетния период с Решение на Министерски съвет № 459/17.06.2021 г. е приет Национален план за управление на отпадъците 2021 – 2028 г. Издадени са общо 59 разрешения за трансграничен превоз на отпадъци - внос, износ, транзит, изменения и прекратяване на процедурата. Сформирана е работна група за изготвяне на инструкция за взаимодействие между МВР и МОСВ относно контрола на трансграничните превози на отпадъци. Издадени са две решения на организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

По отношение на опазването на състоянието и функциите на почвите се прилагат мерки за предотвратяване на рискове за околната среда и човешкото здраве, свързани със замърсяване на почвите, в т.ч. с устойчиви органични замърсители.

По отношение на основната цел за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна чрез изпълнение на комплекс от мерки за опазване чистотата на атмосферния въздух, основен проблем за страната от гледна точка постигането и поддържането на добро качество на атмосферния въздух в населените места, са наднормените нива на фини прахови частици. Доколкото качеството на въздуха в страната все още не отговаря на изискванията на европейското законодателство, което се приема за неизпълнение на задълженията, в края на 2020 г. Европейската комисия взе решение за сезиране на Съда на ЕС по чл.260, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС, за налагане на имуществена санкция, вследствие на което е образувано дело С-174/21. През отчетния период бе изготвен проект на позиция на България, приета от Министерския съвет на 30 юни 2021 г., въз основа на която е изготвена писмената защита на страната по делото.

През отчетния период продължи изграждането на Националната екологична мрежа, състояща се от защитени територии и от защитени зони по Натура 2000. Продължава поэтапното разработване и приемане на планове за управление на защитени територии, прилагането на действащите такива, както и разработване и прилагане на планове за действие на защитени и редки растителни и животински видове. Със заповед на министъра на околната среда и водите са обявени и обнародвани в Държавен вестник 150 бр. защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. С Решение на Министерския съвет № 564/30.07.2021 г. (обн. ДВ, бр. 64/2021 г.) бе увеличена площта на 3 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, а с Решение на Министерския съвет № 588/06.08.2021 г. (обн. ДВ бр. 67/2021 г.) са прецизирани границите на 44 защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. От министъра на околната среда и водите бе одобрена Концепция за разработване на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ и бе възложено разработването на специфични и подробни природозащитни цели за 86 защитени зони.

Основен принос за позитивна промяна на обществените нагласи и отговорно поведение от страна на бизнеса има извършваната ефективна, прозрачна и отговорна контролна дейност

от страна на РИОСВ за налагане и спазване на екологичното законодателство – важен фактор за повишаване на качеството на живот и превенция за здравето на населението. От 15-те РИОСВ са извършени 19 694 проверки на 16 599 обекта. В рамките на осъществения контрол са дадени 5 355 предписания за отстраняване на констатирани нарушения. През отчетния период от РИОСВ са издадени 1 375 наказателни постановления.

При изпълнението на политиката в областта на околната среда през отчетния период усилията са фокусирани върху дейностите по предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти.

Прилагането на политиката по оценка и управление на въздействието върху околната среда допринася и за създаване на ефективна нормативна рамка, осигуряваща ползата за обществото, в т.ч. облекчаване на административната тежест за бизнеса, както и създаване на оптимални условия за инвеститорите със запазване на законовите изисквания, гарантиращи ефективен контрол – изготвени са 10 бр. нормативни акта/изменения на нормативни актове. Ефективното прилагане на превантивните инструменти – оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения и екологична оценка (ЕО) на планове и програми, допринесе за постигането на добри резултати, като е осъществено методическо подпомагане на възложители, бизнес, браншови организации, институции, общини, контролни органи, граждани и неправителствени организации.

Създаването и прилагането на адекватна стратегическа и нормативна рамка за осъществяване на националната политика в областта на изменението на климата, в контекста на постигнатите споразумения в международен и европейски план, с оглед намаляване на емисиите на парникови газове е ключова цел. В рамките на отчетния период, продължават дейностите по създаване и подобряване на стратегическата рамка за осъществяване на националната политика за адаптация към климатичните изменения, свързани с изпълнението на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие към нея за периода до 2030 г. В отчетния период е осъществено първото докладване до Европейската комисия за изпълнението на мерките от Плана за действие.

Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Мерна единица	Целева стойност за 2021 г.	Отчет към 31.12.2021 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: <ul style="list-style-type: none"> • подобро водоснабдяване; • подобро пречистване на отпадъчни води • защита от наводнения 	бр. жители	161 400 974 354 267 746	192 384 425 052 145 063
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/рециклиране на отпадъци	тона	50 000	68 308
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: <ul style="list-style-type: none"> • приети планове за управление на защитени територии и защитени зони, и планове за действие за растителни и животински видове • осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и довърстващи плодове) 	бр. год.	7 1 200	0 1851
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ10)	бр. жители	455 384	894 220 (по данни за 2021 г.)*
5. Спестени емисии на парникови газове от подкрепени проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени	tCO ₂ eq	650 000	849 000

*Оценка за показателя е направена по предварителни данни от мониторинга на качеството на атмосферния въздух към 31.12.2021 г. , които могат да претърпят промяна след тяхната проверка.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Стратегическата цел в изпълнение на политиката е мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и

предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда. Мониторингът по компоненти и фактори на околната среда се извършва в планирания обхват и в съответствие със заложените целеви стойности в програмния и ориентиран към резултатите бюджет на МОСВ за 2021 г.

Обработена е и е изготвена необходимата информация от извършения мониторинг на околната среда, съгласно изискванията на националното законодателство и ангажиментите, произтичащи от членството на България в ЕС/ Европейската агенция по околна среда (ЕАОС).

Съгласно подадените от ЕАОС срокове са извършени докладвания на предварителна и окончателна инвентаризация на емисии на парникови газове за 2019 г. по Рамковата Конвенция на ОН по изменение на климата (РКОНИК) и по Регламент 525/2013/ЕС, национална инвентаризация на емисии на вредни вещества за 2019 г. по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (КТЗВДР) и до Европейската комисия по Директива 2016/2284/ЕС за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, докладване до Европейската комисия по Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители на данните за емисиите за 2019 г., както и коригираните доклади за предишни години, съгласно изискванията на Регламент 166/2006.

На всеки час се докладват данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в България към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP), както и е осигурен постоянен достъп до информацията от аналогични системи на страните от ЕС.

На всеки час се докладват данни за качеството на атмосферния въздух от Националната автоматизирана система за контрол качеството на въздуха до ЕАОС.

Докладвани са данни и цифрови граници за защитените територии в страната до ЕАОС по приоритетен поток – Национални защитени територии и биоразнообразие.

Докладвани са в пълен обем и срок до Програмния център на МКП Гори: по ниво I – данни и информация в унифициран вид и формат и online национален доклад за състоянието на горите през 2021 г.; по ниво II - данните и информацията в унифициран вид и формат за 2019 г., а тези за 2020 г. са в процес на докладване – поради продължаващата епидемиологична обстановка на територията на ЕС, сроковете са удължени.

Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политиката в областта на националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	Мерна единица	Целева стойност за 2021 г.	Отчет към 31.12.2021 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	19/12	19/11*
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	20	19
4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	10
5. Докладвания до международни институции	брой	31	25**

* Разработена е Информационна система за автоматична оценка на данните за качеството на атмосферния въздух съгласно Решение 2011/850/ЕС за формулиране на правила за прилагането на директиви 2004/107/ЕО и 2008/50/ЕО и Директива (ЕС) 2015/1480, информацията е за експертни оценки и не се налага публичен достъп.

** За докладването по компонент въздух - потоци D1b и E1b - данни за моделиране, не са докладвани, поради това, че данните за захранване на модела са недостатъчни.

**Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. на
МОСВ**

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми										
Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите (в лева)	Общо консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1900.01.00	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	467 557 966	33 867 418	433 690 548	33 650 821	33 650 821	0	433 907 145	216 597	433 690 548
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	214 034 343	11 263 979	202 770 364	11 263 979	11 263 979	0	202 770 364	0	202 770 364
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите"	95 458 410	4 533 572	90 924 838	4 533 572	4 533 572	0	90 924 838	0	90 924 838
1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	79 024 702	2 083 492	76 941 210	2 083 492	2 083 492	0	76 941 210	0	76 941 210
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	43 266 263	9 513 090	33 753 173	9 296 493	9 296 493	0	33 969 770	216 597	33 753 173
1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	7 775 354	1 713 465	6 061 889	1 713 465	1 713 465	0	6 061 889	0	6 061 889
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	5 794 923	4 233 689	1 561 234	4 233 689	4 233 689	0	1 561 234	0	1 561 234
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	22 203 971	526 131	21 677 840	526 131	526 131	0	21 677 840	0	21 677 840
1900.02.00	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	21 000 299	16 872 832	4 127 467	16 872 832	16 872 832	0	4 127 467	0	4 127 467
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	21 000 299	16 872 832	4 127 467	16 872 832	16 872 832	0	4 127 467	0	4 127 467
1900.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	31 719 974	19 197 961	12 522 013	19 197 961	19 197 961	0	12 522 013	0	12 522 013
	Общо разходи	520 278 239	69 938 211	450 340 028	69 721 614	69 721 614	0	450 556 625	216 597	450 340 028